

poslala jako lepe kompozicije Českých skladateljev, namreč: Smetanova komično spevoigro „prodana nevesta“ in Bendl-ovo romantično spevoigro „Lejla“. Manjka pa še v arhivu nekoliko skladb domačih komponistov, katere se pri knjigarjih več ne dobé in se tudi med narodom malo nahajajo. Želeti je, da nam vsak skladatelj svojih kompozicij vsaj en eksemplar pošlje, da bode v našem arhivu popolna zbirka domačih skladb.

Konečno moram radostno konstatirati, da se v našem društvu vrši delovanje v najlepši vzajemnosti, tako da bi želel, da tudi v prihodnje ohranimo to lepo harmonijo, katere bi ne smela nikakoršna disonanca kaziti.

Naj bi se posrečilo našemu delovanju, da na podlagi glasbenega lepoglasja izbudimo v ljudstvu žlahtnejša človeška čutila na blagor domovini in na čast in povzdigo naroda.“ (Kon. prih.)

Slovstvene stvari.

„Skutnik = skupnik.“

Spisal J. Navratil.

(Dalje.)

Poslušajmo, kaj piše v imenovani knjigi o posinjanju na dalje učeni Grimm, (ki je čislal tudi slovanščino, ponemčil Vukovo malo srb. slovnico leta 1824 ter jo spremil z zanimivim predgovorom, kakor 30 let pozneje tudi ponemčene srb. narodne pripovedke).

Naštevši več načinov sinovljenja, veli I. 464: „Im norden Deutschlands war fast bei allen arten genuposition.“ — I. 465: „Das kniesetzen und schoßsetzen stimmt mit der förmlichkeit des rockschoßes, hemdes und mantels.“ — „Aus Ewers' recht der Russen pag. 22—24 sehe ich“ — piše Grimm ondi dalje — „dass auch die Slawen das fremde kind, welches sie an sohnem statt empfangen, auf die hände nahmen.“

Te besede treba dobro premisliti.

Nestor in drugi zgodopisci pravijo namreč, da je predal Rurik, zato ker mu je bil sin Igor še jako majhen, knežijo svojo pred smrtjo l. 879 po Kr. r. rodbeniku Olegu, ... „вѣдавъ jemu synъ svoj na rucě“; Mikl. Nest. 11; — ali po drugih: ... „i vѣda jemu synъ svoj [syna svojego] Igorja na rucě“ ... Schlöz. Hekt. II. 264.

Te izvirne besede je ponemčil Ewers takó: „... auch gab er ihm (dem Oleg) auf die Hände seinen Sohn Igor; denn der kleine Igor war noch sehr Kind.“

Ewers razlaga to tako: Ker ondaj nedorasli otroci niso smeli vladati, (kakor ni bebeci, slepci in preslabotni starci), zato si je izbral Rurik pred smrtjo za naslednika odraslega Olega, in mu dal malega sinka svojega, Igorja „na roké“ (na naročje), zato da ga je Oleg na ta način posinovil. Po Ewersovi misli je hotel Rurik tako opraviti, da bi bil potém Igor Olegu naslednik, kakor da mu je najstarejši sin.

Ewers pravi (24) dalje: „Dieses auf die Hände nehmen finden wir im Alterthume öfter als sinnbildliche Darstellung des Willens ein fremdes Kind gleich dem eigenen zu erziehen“; ali takih primerov Ewers ne našteva.

Pri tem treba pomisliti i to: Najslavnejši zgodovinar ruski, Solovjev, trdi I. 106, da je Oleg kakor starši v rodu („kak staršij v rodě“), a ne kakor maloletnega kneza varuh („opekún“) dobil vso oblast Rurikovo, ter jo imel potem res tudi vse svoje žive dni; ali tega Solovjev ne veli, da je Oleg malega Igorja posinil, zato ker mu ga je Rurik „otdal na ruki“. — Te besede rabi Solovjev namesto ónih iz Nestorja i

dr. — Ruske akademije slovar pa tolmači Solovjeva izrek pod besedo „ruká“ tako: „otdatъ na ruki“ = „vvěritъ. vѣ popečenje“ (der Obsorge anvertrauen. Pis. *)

Po vsem tem sodim, da je Ewers navedeni izrek samó prevérno ponemčil, da tedaj Rurik ni dal sinka Olegu, zato da bi ga bil O. posinil, — nego da ga je samo izročil njegovi skrbi, naj mu je bil potém O. „opekún“, (kakor je trdil Karamzin I. 122), ali pa ne, (kakor misli Solovjev).

Kam nas je zavel „skutnik“!? Vrnimo se zopet k Grimmu!

Pri sinovljenju (in pri vzakónjanju**) jemali so po njegovih besedah stari Nemci otroke i pod plašč, ki je bil znamenje obrambe (schutz) I. 160, zato so nadévali takim otrokom imé „mantelkinder“, francoski: „enfants mis sous le drap“ (filii mantellati), — „plaščniki“ ali „podplaščniki“ reklo bi se jim po naše, da hočemo sloveniti ... po tlačanski. (Dal. prih.)

Jugoslavenstvo.

* Novo izdanje I. II. i III. knjige „Srpskijeh narodnijeh pjesama“, koje je skupio i na svijet izdao Vuk. Stef. Karadžić.

Dajem ovijem na znanje, da je II. knjiga, sadržavajuća junačke pjesme najstarijih vremena, iz štampe na svijet izišla, i da je sada razaslanjem.

Za one čitatelje, koji nijesu vični cirilici — dodat je na čelu knjige uzporedni pregled alfabetični ne samo s latinicom nego i sa svim jezicima evropejskim.

Ujedno javljam, da je rok prenumeracije na sve tri knjige ovijeh pjesama uslijed mnogobrojnog zahtjevanja produžen do 1. avgusta t. g., tako do toga roka po prenumerantsku cijenu od 2 for. (ali poštarinu svaki da plaća sam), i prenumerirati se na I. i III. knjigu, obje zajedno za 3 for., a posebno za 2 forinta Aus. vr. ***)

U Beču 20. travnja 1875.

Ana, udova Vuka Stef. Karadžića.

(Landstrasse, Marokkanergasse Nr. 3, in Wien.)

Zabavno berilo.

Iz sodnijskega življenja.

Po spominu skušenega starega pravnika.

Spisuje Jakob Aléšovec.

III.

Ponarejeni bankovci.

(Dalje.)

„Zakaj bi bil Jonas to storil?“

„Iz sovraštva do Linarja. Tega on tako črti, da bi veselja poskakoval, ko bi ga videl na vislicah in vso njegovo rodovino na ražnju se peči.“

„Odkod to strašno sovraštvo? Je-li vam vzrok znan?“

*) Gosp. Miklošič ni vzel navedenega izreka Nestorjevega v svoj véliki slovar ni pod besedo „vѣdati“ (81), ni pod besedo „na“ (397), niti pod besedo „raka“ (815).

Pis.

**) „Infans, ante nuptias natus, sub actu consecrationis matrimonialis in sinu et sub pallio patris collocatus legitimabatur.“ Ihre 2, 619.

*** Vredništvo toplo priporoča vsem Slovencem, ki so zmožni Srbskega jezika, ovo knjigo polno krasnih narodnih pesem. Vred.